

Posudek oponenta na diplomovou práci Ludmily Vackové *Aktuální pojetí hudební výchovy na II. stupni ZŠ v souvislostech RVP*

Autorka zvolila za svůj diplomový úkol vysoce aktuální téma, neboť inovace vzdělávání na základním stupni se právě v době vzniku této práce dovršuje a na pedagogy klade dosud nebývalé nároky. Zejména v oblasti hudební výchovy pak většinou panuje nejistota a obavy pramenící z postavení předmětu a z jeho využití v praktickém životě žáků i z obecnosti kurikulárních dokumentů.

Práce má přehlednou strukturu, kde již názvy jednotlivých kapitol vypovídají o důsledném směřování celého textu k vytčenému cíli. K problematice přistupuje autorka ze značného nadhledu, takže nechává dost prostoru pro charakteristiku současného stavu v hudební výchově. Rámcový vzdělávací program i programy školní jsou charakterizovány na základě dostupných dokumentů a zcela logicky také při srovnání školního vzdělávacího programu s donedávna platnými osnovami. Vzdělávací programy nalézají příznivce i odpůrce, a tak lze uvítat i to, že se po těchto charakteristikách v práci objevují otázky, které se jeví jako frekventované a oprávněné, a to zejména při praktickém pohledu nejen na problematiku hudebněvýchovnou. Je jistě třeba ocenit, že z popsané situace autorka vyvozuje hypotézy, jež by měly pedagoga navést na zvládnutí současné nelehké situace. A zde navzdory nejlepšímu úmyslu je třeba si položit otázku, zda by problémy, jimiž se tato práce zabývá a jež se snaží řešit, musely vzniknout, kdyby rámcový program do našeho školství nevstupoval. Vždyť nakonec leckde od tohoto způsobu vzdělávání opět ustupují, nebo se mu alespoň úspěšně brání. Nakonec již pouhý fakt, že na učitele se přesouvá odpovědnost při určování samotného obsahu učiva, je značně diskutabilní. Tato snad provokativní konstatování mohou být tedy příležitostí k vyslovení autorčina názoru na daný problém u obhajoby diplomové práce.

Dotazník k pozici hudební výchovy v očích žáků považují k výše uvedenému za vhodně ilustrativní, avšak, pokud se obrátíme do minulých desetiletí, situace se zřejmě nijak výrazně nemění. Provedené šetření je tu však jistě namístě, neboť autorka ke zvolené problematice přistupuje systémově, v první řadě analyticky (analyzuje cíle, strukturu učiva i proces učení). Kladně lze dále ocenit hledisko aplikační, např. v charakteristice kritériálního hodnocení (s. 39–44).

Za pedagogicky nosný pak autorka považuje pedagogický konstruktivismus, jehož metody vybírá pro předmět hudební výchova. Mnohé z popsaných postupů se samozřejmě uplatňovaly v minulých desetiletích, o mnohých se již tehdy mluvilo jako o nových trendech výuky, třebaže širšího uplatnění se jim nedostalo. Další otázka k obhajobě tedy zní: jaká je situace těchto metod dnes? Jsou opravdu uplatňovány a přinášejí očekávané výsledky? V čem tyto výsledky spočívají?

Na výše uvedené otázky částečně odpovídají návrhy hudebněvýchovných hodin. Lze tu jen kladně ohodnotit snahu o maximální aktivitu žáků, o co největší podíl činností, a sice v souladu s RVP. To nakonec ještě dále konkretizují přílohy.

Bylo by ještě vhodné zbavit text zbytečných nedostatků, na něž upozorňuji především proto, aby byly odstraněny při jeho eventuálním dalším zpracování (tyto jevy vyznačuji kurzívou).

S. 6: jak *jej* (kurikulum).

S. 7: *základného*.

Jaký je rozdíl mezi spojovníkem a pomlčkou? Viz např. 7., 11. stranu.

S. 9: „V praxi se však ukazuje (...)“ – interpunkce, nadbytek slov *je, ho*.

S. 14: odkud je převzata citace Komenského?

Na webu <http://www.portal.cz/scripts/detail.php?id=2387>, kde ji lze nalézt, to uvedeno není.

S. 17: uvozovky v uvozovkách?

S 66: „(...) maximum slov, které se vám vybaví (...)“.

Bohužel jsem v práci také nenašel cizojazyčné resumé.

Z textu vyplývá, že autorka disponuje znalostmi problematiky, jíž se zabývá, že materiál nejspíš zná i z vlastní praxe. Ukazuje se na něm dovednost autorky jasně formulovat myšlenky, systematicky strukturovat a aplikovat. Doporučuji proto, aby práce byla doplněna o resumé v cizím jazyce, a navrhuji hodnotit ji jako **v ý b o r n o u**.

V Praze dne 19. 5. 2009